

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrzeszowie

**Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu
ostrzeszowskiego w roku 2023.**

Ostrzeszów, luty 2023

Spis treści

1. Sytuacja demograficzna	str. 1
2. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	str. 2
2.1. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę	str. 2
2.2. Ocena jakości wody	str. 2
3. Stan sanitarny kąpielisk	str. 2
4. Stan sanitarny pływalni krytej „DCEANIK” w Ostrzeszowie	str. 3
5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	str. 3-5
5.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą	str. 3
5.1.1. Podmioty udzielające stacjonarnych i całonocnych świadczeń zdrowotnych	str. 3
5.1.2. Podmioty udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	str. 3-4
5.1.3. Działalność lecznicza wykonywana w ramach praktyk zawodowych	str. 4
5.2. Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	str. 4
5.3. Hotele	str. 4
5.4. Zakłady fryzjerskie kosmetyczne tatuażu odnowy biologicznej i inne	str. 5
5.5. Dworce autobusowe oraz dworce i stacje kolejowe	str. 5
5.6. Ustępy publiczne	str. 5
5.7. Inne obiekty użyteczności publicznej	str. 5
5.8. Środki transportu	str. 5
6. Higiena żywności i żywienia	str. 6-7
6.1. Zakres nadzoru sanitarnego	str. 6
6.2. Stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego	str. 6
6.3. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych	str. 6-7
6.4. Nadzór nad miejscami produkcji i obrotu przedmiotami użytku	str. 7
7. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	str. 8-10
7.1. Nadzór nad zakładami pracy w roku 2023	str. 8
7.2. Czynniki szkodliwe	str. 8-9
7.3. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	str. 9
7.4. Choroby zawodowe	str. 10
7.5. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi prekursorami i detergentami	str. 10
7.6. Czynniki biologiczne	str. 10
8. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach nauczania i wychowania	str. 11-13
8.1. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania	str. 11
8.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków	str. 11
8.3. Warunki do utrzymania higieny osobistej	str. 11
8.4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego	str. 11-12
8.5. Higiena procesu nauczania i wychowania	str. 12
8.6. Oświetlenie	str. 12
8.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach	str. 13
8.8. Opieka medyczna	str. 13
8.9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi	str. 13
8.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży	str. 13
9. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	str. 13-17
9.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	str. 13
9.2. Wirusowe zapalenia wątroby	str. 14
9.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego	str. 14
9.4. Zachorowania na grypę	str. 14
9.5. Gruźlica	str. 14
9.6. Inne choroby zakaźne	str. 15
9.7. Choroby odzwierzęce	str. 15
9.8. Zakażenia koronawirusem SARS CoV-2	str. 15
9.9. Realizacja szczepień ochronnych	str. 15

9.10. Niepożądane odczyny poszczepienne

str. 15-17

10. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

str. 17-21

10.1. Interwencje programowe

str. 17-19

10.2. Interwencje nieprogramowe

str. 19-21

11. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

str. 21

12. Podsumowanie

str. 21

13. Wnioski

str. 21-22

1. Sytuacja demograficzna

Powiat Ostrzeszowski zajmuje powierzchnię 772,5 km². Obszar Powiatu Ostrzeszowskiego obejmuje 7 jednostek samorządu terytorialnego, w tym 3 gminy miejsko - wiejskie: Ostrzeszów, Grabów nad Prosną, Mikstat oraz 4 gminy wiejskie: Czajków, Doruchów, Kraszewice, Kobyla Góra.

Tabela 1. Liczba ludności Powiatu Ostrzeszowskiego w latach 2021 – 2023

Gminy	Rok	Liczba mieszkańców gminy		
		Razem	Mężczyźni	Kobiety
Ostrzeszów	2021	23.793	11.581	12.211
	2022	23.904	11.669	12.235
	2023	23.802	11.615	12.187
Grabów nad Prosną	2021	7.776	3.801	3.975
	2022	7.727	3.812	3.915
	2023	7.714	3.820	3.894
Mikstat	2021	5.969	2.958	3.011
	2022	5.838	2.880	2.958
	2023	5.804	2.859	2.945
Doruchów	2021	5.373	2.711	2.662
	2022	5.098	2.561	2.537
	2023	5.058	2.537	2.521
Kobyla Góra	2021	6.129	3.110	3.019
	2022	6.200	3.111	3.089
	2023	6.222	3.122	3.100
Kraszewice	2021	3.636	1.795	1.841
	2022	3.521	1.765	1.756
	2023	3.514	1.750	1.764
Czajków	2021	2.501	1.252	1.249
	2022	2.477	1.241	1.236
	2023	2.464	1.233	1.231
Powiat Ostrzeszowski	2021	55.176	27.208	27.968
	2022	54.765	27.039	27.726
	2023	54.478	26.936	27.542

2. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

2.1. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Na terenie powiatu ostrzeszowskiego znajduje się 17 wodociągów, w tym 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę objętych monitoringiem oraz 3 inne podmioty zaopatrujące w wodę objęte nadzorem sanitarnym.

Tabela 2. Liczba kontroli wodociągów w roku 2023

Nazwa obiektu	Liczba obiektów w ewidencji/ liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba pobranych próbek wody w kontroli urzędowej
I. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę		
- o wydajności <100 m ³ /d	0/0	0
- o wydajności od 101 do 1000 m ³ /d	11/12	94
- o wydajności od 1001 do 10.000 m ³ /d	3/3	47
2. Inne podmioty zaopatrujące w wodę	3/3	14
RAZEM	17/18	155

W 2023 roku pobrano do badań 155 próbek wody.

W ramach monitoringu parametrów grupy A pobrano 90 próbek, w ramach monitoringu parametrów grupy B pobrano 19 próbek, w ramach nadzoru sanitarnego związanego z badaniami kontrolnym pobrano 46 próbek wody.

Na terenie powiatu 54.578 osób korzysta z wody wodociągów publicznych odpowiadającej wymaganiom sanitarnym.

2.2. Ocena jakości wody

Wodociągi o wydajności od 1001 do 10.000m³/d:

- Wodociąg w Ostrzeszowie (produkcja wody 4.447 m³/d), zaopatrujący 23.802 osoby. W 2023r. wodociąg oceniono jako dobry zarówno ze względu na jakość podawanej wody jak i stan sanitarno – techniczny.
- Wodociąg w Grabowie nad Prosną (produkcja wody 1.630m³/d) zaopatrujący 6.688 osób. W 2023r. wodociąg oceniono jako dobry zarówno ze względu na jakość podawanej wody jak i stan sanitarno – techniczny.
- Wodociąg Mikstat (produkcja wody 1062m³/d), zaopatrujący 3.750 osób. W 2023r. wodociąg oceniono jako dobry zarówno ze względu na jakość podawanej wody jak i stan sanitarno – techniczny.

Wodociągi o wydajności od 101 do 1.000m³/d to wodociągi w miejscowościach: Doruchów, Kraszewice, Czajków, Godziętawy, Kuźnica Grabowska, Bukownica, Kaliszkowice Ołobockie, Kobyla Góra, Mąkoszyce, Marcinki, Kuźnica Myślniewska. W roku 2023 wodę podawaną z powyższych wodociągów oceniono jako przydatną do spożycia przez ludzi.

Do innych podmiotów zaopatrujących w wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia działających na rynku spożywczym (ubój drobiu, produkcja masarska) należą: wodociąg AMI (właściciel AMI Sp. z o.o. sp.k. ul. Stara Droga 1 w Mikstacie), wodociąg DROMICO (właściciel DROMICO Sp. z o.o. sp. k w Kaliszkowicach Ołobockich), wodociąg SZWAGROS (właściciel SZWAGROS Masarstwo i Wędliniarstwo Sp. z o.o. ul. Słoneczna II w Kraszewicach).

3. Stan sanitarny kąpielisk

W roku 2023 na podstawie obowiązujących przepisów prawnych na mocy uchwały Rady Miasta i Gminy Ostrzeszów funkcjonowało kąpielisko OSiR przy ul. Kąpielowej w Ostrzeszowie. W trakcie sezonu kąpielowego pełniono nadzór sanitarny nad obiektem. Kontrole zarówno urzędowe jak i wewnętrzne - prowadzone przez organizatora oraz wyniki badań próbek wody potwierdziły przydatność wody do kąpeli. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrzeszowie wydał 5 bieżących ocen o jakości wody, 1 ocenę sezonową oraz dokonał klasyfikacji **kąpieliska i ocenił wodę jako doskonałą**.

W trakcie sezonu prowadzono internetowy serwis kąpieliskowy, informowano ludność powiatu o jakości wody.

4. Stan sanitarny pływalni krytej „Oceanik” w Ostrzeszowie

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej pełnią nadzór nad bezpieczeństwem sanitarnym obiektu krytej pływalni „OCEANIK” w Ostrzeszowie. W skład tego obiektu wchodzi zespół basenów oraz pomieszczenia odnowy biologicznej. W roku 2023 ogółem do badań w ramach kontroli urzędowej pobrano 38 próbek wody. Próbki zostały ocenione pozytywnie. Właściciel obiektu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz.U. z 2022. poz. 1230) pobrał 216 próbek wody do badań w ramach kontroli wewnętrznej. Próbki wody pobierane były przez właściciela obiektu zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ogólny stan sanitarno - techniczny obiektu jest dobry. Jakość wody w zakresie badanych parametrów odpowiada wymaganiom w/w rozporządzenia.

W roku 2023 pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej pobrali 5 próbek wody do badań w kierunku obecności bakterii Legionella sp. z niecek basenowych. W ramach kontroli wewnętrznej pobrano 36 próbek wody z niecek basenowych oraz 20 próbek wody z systemu cyrkulacji. W badanych próbkach nie stwierdzono obecności bakterii Legionella sp.

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2023r. w ewidencji PSSE w Ostrzeszowie znajdowało się 379 obiektów użyteczności publicznej, skontrolowano 122 obiekty.

Wyszczególnione w tabeli kontrole dotyczą oceny stanu sanitarno-technicznego obiektów.

Tabela 3. Liczba kontroli w obiektach użyteczności publicznej w 2023 roku

Nazwa obiektu	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Podmioty wykonujące działalność leczniczą	107	39	36,4
Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	10	5	50
Hotele	3	3	100
Pensjonaty	0	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	24	9	37,5
Zakłady fryzjerskie, fryzjersko-kosmetyczne, kosmetyczne i odnowy biologicznej	152	30	19,7
Dworce autobusowe	2	0	0
Dworce i stacje kolejowe	1	1	100
Ustępy publiczne	5	5	100
Inne obiekty użyteczności publicznej	56	17	30,4
Środki transportu	-	4	-
Ogółem	360	113	31,4

5.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą

Nadzór sanitarny nad obiektami wykonującymi działalność leczniczą pełni Sekcja Higieny Komunalnej oraz Stanowiska Pracy ds. Epidemiologii. Ogółem w tych obiektach przeprowadzono 53 kontrole.

5.1.1. Podmioty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych

- Szpital w Ostrzeszowie – przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną kompleksową oraz 4 rekontrole

5.1.2. Podmioty udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych – 26 obiektów, w tym:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie - Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - **22 obiekty**
- laboratoria diagnostyczne – **2 obiekty**

- inne podmioty: Gabinet Opieki Paliatywnej „Dobry Samarytanin”, Punkt Krwiodawstwa w Ostrzeszowie – 2 obiekty

Wszystkie obiekty spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022r., poz. 402), z wyjątkiem:

- **Ostrzeszowskiego Centrum Zdrowia** - w obiekcie brak jest rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12 godzinny zapas, na bloku operacyjnym brak jest wentylacji nawiewno - wywiewnej lub klimatyzacji oraz co najmniej jednego pomieszczenia przygotowania pacjenta,

- **Laboratorium Analiz Lekarskich "LABOR"** w Ostrzeszowie. Laboratorium usytuowane jest w budynku szpitala w Ostrzeszowie w pomieszczeniach piwnicznych o obniżonej wysokości. Laboratorium posiada klimatyzację, powierzchnia laboratorium jest odpowiednia do ilości sprzętu i liczby personelu. Od 2009 roku laboratorium funkcjonuje jako spółka cywilna. Laboratorium nie posiada własnej poczekalni, miejsce oczekiwania osób na pobór materiału do badań znajduje się w korytarzu ogólnym podziemia szpitala.

W stosunku do lat poprzednich stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów nie uległ znacznemu pogorszeniu ani radykalnej poprawie.

5.1.3. Działalność lecznicza wykonywana w ramach praktyk zawodowych –80 obiektów , w tym:

- gabinety indywidualnej praktyki lekarskiej – 26
- gabinety indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej – 21
- gabinety indywidualnej i grupowej praktyki pielęgniarek – 25
- inne obiekty - gabinety fizykoterapii i medycyny naturalnej – 8

W tej grupie obiektów przeprowadzono 19 kontroli sanitarnych. Są to obiekty utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym, dostosowane do wymogów obowiązującego rozporządzenia. Praktyka zawodowa wykonywana jest również w budynkach jednorodzinnych w wydzielonych pomieszczeniach posiadających oddzielne wejścia.

Wszystkie podmioty lecznicze znajdujące się na terenie powiatu zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych odpowiadającą wymaganiom sanitarnym zarówno pod względem fizykochemicznym, jak i bakteriologicznym.

Podmioty lecznictwa otwartego korzystają z bielizny (prześcieradła, podkłady) jednorazowego użytku. Odzież ochronna prana jest we własnym zakresie. Placówki posiadają wydzielone pomieszczenia lub miejsca do składowania bielizny czystej i brudnej.

Powstające w placówkach odpady medyczne niebezpieczne o ostrych końcach i krawędziach gromadzone są w pojemnikach jednorazowego użytku. Pozostały materiał medyczny niebezpieczny zbierany jest do worków jednorazowego użytku koloru czerwonego. Odpady medyczne z miejsca ich powstania przenoszone są do magazynu odpadów wyposażonego w urządzenie chłodnicze, skąd odbierane są przez firmę posiadającą zezwolenie na ich transport i utylizację.

5.2 Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

W tej grupie znajduje się 10 obiektów. W roku 2023 przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych podczas, których nie stwierdzono uchybień sanitarno – technicznych..

5.3. Hotele

- Hotele

W roku 2023 nadzorem objęto 3 hotele. Ogółem przeprowadzono 3 kontrole sanitarne. Obiekty korzystają z wody wodociągów publicznych, którą oceniono jako dobrą. Hotel „ANNA” Sp. j. w Grabowie n/Prosną posiada własną pralnię. Pralnia jest niefunkcjonalna ze względu na zbyt małą ilość pomieszczeń i krzyżowanie się dróg czystych i brudnych. Pozostałe dwa hotele zlecają usługi pralnicze pralni zewnętrznej. Znajdujące się na nadzorowanym terenie obiekty są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

- Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W tej grupie znajdują się 24 obiekty. Są to: ośrodek szkoleniowo - wypoczynkowy „Nad Zalewem” w miejscowości Kobyla Góra, 3 hotele nieskategoryzowane, Zajazd „Siodło”, schronisko turystyczne Nasiadek w miejscowości Kobyla Góra oraz 18 gospodarstw agroturystycznych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych.

Obiekty turystyczne korzystają z wody wodociągów publicznych - jakość wody we wszystkich obiektach dobra.

Obiekty posiadają umowy na odbiór odpadów stałych, są skanalizowane, posiadają umowy na odprowadzanie ścieków do kanalizacji (z wyjątkiem niektórych gospodarstw agroturystycznych położonych w terenach zalesionych, z dala od sieci kanalizacyjnej).

Wszystkie obiekty z wyjątkiem gospodarstw agroturystycznych zlecają pranie bielizny firmom zewnętrznym. Funkcjonalność pomieszczeń pralniczych w gospodarstwach agroturystycznych oceniono negatywnie ze względu na małą liczbę pomieszczeń oraz krzyżowanie się dróg czystych i brudnych. Stan sanitarny obiektów jest dobry z wyjątkiem Ośrodka szkoleniowo - wypoczynkowego „Nad Zalewem” w miejscowości Kobyla Góra, w którym stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów niektórych pokoi, korytarza na III piętrze oraz posadzek i balustrad balkonów.

5.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne

Ogólna liczba zakładów - 152, w tym: 75 zakładów fryzjerskich, 60 zakładów kosmetycznych, 1 zakład tatuażu, 9 zakładów odnowy biologicznej oraz 7 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa.

Wszystkie zakłady korzystają z wody wodociągów publicznych, posiadają pisemne umowy na odbiór odpadów stałych, odprowadzają nieczystości płynne do kanalizacji ogólnej. Większość zakładów stosuje bieliznę jednorazowego użytku, nieliczne obiekty piorą bieliznę brudną poza zakładem. W zakładach bielizna brudna przechowywana jest w wydzielonych, oznakowanych pojemnikach. W niektórych zakładach kosmetycznych, w których w trakcie świadczenia usług dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek stosowane są sterylne jedno lub wielorazowe narzędzia i przybory. Po użyciu jednorazowe narzędzia i przybory traktowane są jako odpad niebezpieczny i podlegają utylizacji (umowy na odbiór odpadów zawarte z wyspecjalizowanymi firmami). Narzędzia i przybory wielokrotnego użytku poddawane są procesowi sterylizacji (niektóre gabinety posiadają własne autoklawy, większość obiektów podpisała umowy na sterylizację z firmą zewnętrzną). Wszystkie zakłady posiadają pomieszczenia sanitarno-higieniczne oraz miejsca na odzież wierzchnią dla klientów.

5.5. Dworce autobusowe oraz dworce i stacje kolejowe

W ewidencji PSSE znajdują się 2 dworce autobusowe i 1 dworzec kolejowy. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną dworca PKP w Ostrzeszowie, który jest obiektem starym, częściowo wyremontowanym. Posiada poczekalnię wyposażoną w ławki. Budynek dworca zamykany jest w godzinach nocnych. Nie posiada stałych sanitariatów podróźni na dworcu PKP korzystają z ustępów publicznych typu TOI TOI. Stan sanitarno-techniczny dworców autobusowych jest dobry.

5.6. Ustępy publiczne

Na nadzorowanym terenie znajduje się 5 ustępów publicznych, w tym 3 stałe skanalizowane oraz 2 tymczasowe nieskanalizowane. W roku 2023 przeprowadzono 5 kontroli. Stan sanitarno - techniczny tych obiektów jest dobry.

5.7. Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie obiektów znajdują się: obiekty sportowe, kulturalno-oświatowe, stacje paliw, domy przedpogrzebowe, cmentarze, parki, targowiska i pralnia. W ewidencji PSSE znajduje się 56 obiektów, w 2023 roku przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

5.8. Środki transportu

W 2023 roku przeprowadzono 4 kontrole środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

6. Higiena Żywności i Żywienia

6.1. Zakres nadzoru sanitarnego:

Liczba zakładów objętych nadzorem w 2023 roku – **529** w tym:

- zakłady produkcji żywności - 29
- zakłady obrotu żywnością – 311 (w tym środki transportu żywności – 37)
- zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego – 87 (w tym 51 zakładów małej gastronomii i 5 stołówek w gospodarstwach agroturystycznych)
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego – 57
- zakłady usług cateringowych – 4
- producenci pierwotni, RHD, dostawcy bezpośredni – 35
- wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością - 1
- miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – 5

W w/w zakładach przeprowadzono ogółem **330** kontroli.

Wydano **74** decyzje administracyjne, w tym 55 decyzji merytorycznych (4 decyzje dotyczące uchybień sanitarnych i 51 decyzji zatwierdzających zakłady) i 19 decyzji płatniczych.

Nałożono **11** mandatów karnych na sumę **1600** zł.

6.2 Stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia w 2023 roku przeprowadziła kontrolę 25 zakładów produkcyjnych, 119 zakładów żywienia zbiorowego oraz 164 zakładów obrotu żywnością. Ocena stanu sanitarnego przeprowadzono w 199 zakładach. Ogółem na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego obiekty zakwalifikowano:

- do kategorii niskiego ryzyka (N) – 230 obiektów, co stanowi 43,5% wszystkich obiektów
- do kategorii średniego ryzyka (Ś) – 280 obiektów, co stanowi 52,9% wszystkich obiektów
- do kategorii wysokiego ryzyka (W) – 19 obiektów, co stanowi 3,6% wszystkich obiektów

W zakładach produkujących, przetwarzających oraz zajmujących się obrotem i magazynowaniem żywności sprawdzano: stan techniczny pomieszczeń, zabezpieczenie przed szkodnikami, czystość sprzętu i urządzeń, jakość środków spożywczych, warunki ich przechowywania, prawidłowość procesów mycia i dezynfekcji, rodzaj stosowanych substancji dodatkowych dozwolonych, znakowanie środków spożywczych.

W 2023 roku nie było prowadzonych kontroli granicznych.

W 2023r. nie było zgłoszeń (powiadomień alarmowych) do systemu RASFF.

W 2023r. przeprowadzono 53 kontrole w dni wolne od pracy (tzw. weekendowe) w zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w zakładach małej gastronomii, obiektach ruchomych i tymczasowych oraz sklepach zlokalizowanych przy trasach turystycznych i w miejscowościach wypoczynkowych.

W 2023 roku nie wystąpiły ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych - Sallmonellą.

Kontynuowano nadzór nad sprzedażą grzybów świeżych, suszonych i przetworów grzybowych, nad obrotem suplementami diety, żywnością wzbogaconą, żywnością dla poszczególnych grup oraz nad żywieniem osób przebywających w szpitalu, domach pomocy społecznej i placówkach szkolno-wychowawczych (żłobkach, stołówkach szkolnych i przedszkolnych).

Udzielono 4 porady dotyczące grzybów świeżych (w 1 przypadku był to grzyb niejadalny).

6.3. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2023r. pobrano do badań 121 próbek środków spożywczych (90 próbek w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych i 21 w kierunku zanieczyszczeń chemicznych). W roku sprawozdawczym nie było zakwestionowanych próbek żywności.

Tabela 5 Odsetek próbek kwestionowanych w latach 2021-2023

lp.	Kierunki badań	% próbek zakwestionowanych		
		2021	2022	2023
1	Mikrobiologiczne	0%	0%	0%
2	Chemiczne	1,1%	0%	0%

Tabela 6 Kwestionowane próby krajowych środków spożywczych wg grup produktów w latach 2021-2023

LP.	GRUPA PRODUKTÓW	% PRÓB ZAKWESTIONOWANYCH		
		2021	2022	2023
1.	Wyroby ciastkarskie z kremem nie poddanym obróbce termicznej	0	0	0
2.	Mięso i przetwory mięsne, konserwy	0	0	0
3.	Mleko i przetwory mleczne	0	0	0
4.	Przetwory i produkty warzywne	0	0	0
5.	Suplementy diety	0	0	0
6.	Drób i produkty drobiarskie	0	0	0
7.	Majonezy, musztardy, sosy	0	0	0
8.	Zioła i przyprawy	0	0	0
9.	Tłuszcze roślinne	0	0	0
10.	Mąka	1,1	0	0
11.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	0	0	0
12.	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	0	0	0
13.	Inne (dania obiadowe)	0	0	0
Środki spożywcze razem		1,1	0	0

6.4. Nadzór nad miejscami produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością

Na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego funkcjonuje 1 zakład zajmujący się produkcją materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, oraz 5 zakładów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. W 2023r. w tej grupie zakładów przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

Tabela 7

Lp.	Grupa obiektów	Liczba obiektów			Liczba kontroli		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023
1.	Wytwórnice przedmiotów użytku — opakowań żywności	1	1	1	1	0	1
2.	Miejsca obrotu przedmiotami użytku	6	2	5	1	1	1
Ogółem		7	3	6	2	1	2

Przeprowadzone w 2023r. kontrole wykazały, że zakłady te spełniają wymagania sanitarne. Liczba nałożonych mandatów – 0, liczba wydanych decyzji administracyjnych – 0.

7. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

7.1. Nadzór nad zakładami pracy w roku 2023:

Liczba zakładów objętych ewidencją – 336, w tym:

- 183 zakładów zatrudniających do 9 pracowników
- 114 zakładów zatrudniające od 10 – 49 pracowników
- 34 zakłady zatrudniające od 50 – 249 pracowników
- 5 zakładów zatrudniających powyżej 249 pracowników

Liczba pracowników zatrudnionych w tych zakładach - 8132

Liczba zakładów skontrolowanych w roku 2023 - 110

Liczba pracowników w zakładach skontrolowanych w roku 2023 - 3579

Liczba przeprowadzonych kontroli – 118

Liczba mandatów - 0

Liczba wydanych decyzji administracyjnych – 17

Liczba decyzji opłatowych - 16

Liczba decyzji dotyczących chorób zawodowych: 4

- decyzje stwierdzające chorobę zawodową - 2
- decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej - 2

Najczęściej stwierdzane uchybienia w zakładach pracy :

- brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy
- brak aktualnych rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy
- brak oceny ryzyka zawodowego dla stanowisk pracy
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- brak rejestru pracowników, narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- brak przekazania Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu informacji o konieczności pozostawania pracowników w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami
- brak przeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie procesu technologicznego o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- brak założenia i prowadzenia na bieżąco rejestrów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy
- nieodpowiedni stan sanitarny i techniczny pomieszczeń socjalnych

7.2. Czynniki szkodliwe

Na podstawie wyników przeprowadzonych pomiarów w 2023 roku stwierdzono przekroczenia NDN i NDS na stanowiskach pracy w 55 zakładach pracy.

Narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia:

hałas – 646 pracowników w 55 zakładach

pyły – 40 pracowników w 3 zakładach

W celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie hałasu w środowisku pracy pracodawcy mają obowiązek sporządzać i wprowadzać w życie plany działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia tego narażenia. Pracodawcy udostępniają pracownikom środki ochrony indywidualnej słuchu oraz nadzorują prawidłowość ich stosowania. Prowadzone są szkolenia pracowników w zakresie poprawnego i bezpiecznego posługiwania się środkami pracy. Miejsca pracy projektowane są w taki sposób, aby ograniczać jednoczesne oddziaływanie na pracownika wielu źródeł hałasu.

W przypadku występowania na stanowiskach pracy narażenia na pyły pracodawcy udostępniają pracownikom środki ochrony indywidualnej przeciwpyłowej oraz środki ochrony zbiorowej (stanowiskowe systemy odpylające, dmuchawy, wentylatory itp.)

Ponadto pracodawcy mają obowiązek przeprowadzać pomiary czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.

W celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie czynników chemicznych w środowisku pracy pracodawcy mają obowiązek dostarczania odpowiedniego wyposażenia dla prac z czynnikami chemicznymi, zamontowania na stanowiskach pracy wyciągów stanowiskowych.

7.3. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

Na terenie Powiatu Ostreszowskiego znajduje się 112 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. W 2023 roku skontrolowano 57 zakładów, wykonano 65 kontroli. W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi w skontrolowanych zakładach pracuje 620 pracowników.

W celu zminimalizowania narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych w środowisku pracy pracownicy są wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odpowiednią odzież i obuwie robocze. Pracodawcy zatrudniający pracownika w warunkach narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym są zobowiązani wykonywać ich pomiary w trybie i z częstotliwością określonymi w przepisach.

W trakcie kontroli w ramach działań edukacyjnych w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym informowano pracodawców o możliwości skorzystania z materiałów umieszczonych na stronach Instytut Medycyny Pracy imienia prof. dra Jerzego Nofera w Łodzi pod linkami <https://pthp.imp.lodz.pl/wp-content/uploads/2022/12/IMP-DSB-broszura.pdf> oraz <https://www.imp.lodz.pl/pyly-drewna--wytyczne-dla-pracodawcow-pracownikow-i-sluzb-bhp> dostępne są publikacje pod nazwą „Pyły drewna – wytyczne dla pracodawców, pracowników i służb związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy” oraz „Dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym”, które zostały opracowane przez w/w Instytut.

Tabela 8

L.P.	RODZAJ ZAKŁADU	NAZWA CZYNNIKA	LICZBA OSÓB W KONTAKCIE
1.	Zakłady produkcyjne obróbki drewna (pkd 16)	pyły drewna	405
2.	Zakłady produkcji mebli (pkd 31)	pyły drewna	143
3.	Labolatorium (pkd 37)	- dichromian VI potasu, - chromian potasowy, - chlorek kobaltu II, - siarczan hydrozyny, - WZW typu B,	16
4.	zakład produkcji materiałów budowlanych (pkd 23)	krystaliczna krzemionka – frakcja respirabilna,	41
5.	zakład konfekcjonowania mieszanin chemicznych (pkd 20)	- formaldehyd	3
6.	ZAKŁAD PRODUKCJI łożysk, kół zębatych, przekładni zębatych i elementów napędowych (PKD 28)	- diazotan niklu	12

7.4. Choroby zawodowe

W roku sprawozdawczym zgłoszono 7 podejrzeń chorób zawodowych.

Wydano:

- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej
- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Tabela 9 Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2021 – 2023

NAZWA CHOROBY ZAWODOWEJ	NUMER CHOROBY ZAWODOWEJ WG WYKAZU	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
		liczba przypadków	liczba przypadków	liczba przypadków
przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią	85	1	0	0
przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią	85	0	0	1
choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (Covid-19)	86	0	0	1

7.5. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi, prekursorami i detergentami.

- **substancje i mieszaniny chemiczne**

W roku 2023 przeprowadzono 58 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w tym:

- 22 kontrole dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin;
- 35 kontroli stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny;
- 1 kontrola dalszych użytkowników -formulatorów;

Podczas kontroli zwracano uwagę na poprawność kart charakterystyki, oznakowania opakowań, klasyfikację i oznakowanie produktów oraz sposób magazynowania produktów chemicznych.

- **Prekursory**

W ramach bieżącego nadzoru nad prekursorami opracowano informację z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków, zgodnie z formularzem INCB. (Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających)

Na terenie Powiatu ostrzeszowskiego znajduje się 1 podmiot wprowadzający do obrotu aceton oraz 8 zakładów stosujących w procesie produkcyjnym prekursory (kwas solny, kwas siarkowy, aceton, nadmanganian potasu, bezwodnik kwasu octowego). W ramach nadzoru nad prekursorami przeprowadzono 5 kontroli, zaleceń nie wydano.

7.6. Czynniki biologiczne

W ewidencji PSSE znajduje się 55 zakładów pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 11 zakładów, w których narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne gr. 2 i gr. 3 jest 288 pracowników.

W trakcie kontroli w zakładach, gdzie występują czynniki biologiczne zwracano uwagę na poprawność oceny ryzyka zawodowego, poprawność procedur bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, poprawność rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia oraz poprawność rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach nauczania i wychowania

8.1. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania

Liczba obiektów (placówek) stałych: 63

Łącznie w 2023r. przeprowadzono 102 kontrole, w tym 78 kontroli w placówkach nauczania i wychowania oraz 24 kontrole w obiektach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym 1 kontrola przed sezonem letnim).

W roku sprawozdawczym wydano:

- decyzje merytoryczne - 1
- decyzje płatnicze - 0
- liczba wszczętych postępowań administracyjnych - 1
- mandaty - 0

Tabela 10 Liczba kontroli przeprowadzonych w obiektach nauczania i wychowania

Nazwa obiektu	Liczba obiektów	Liczba dzieci	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli w tych obiektach
Żłobki/Klub Malucha	13	301	12	14
Przedszkola/Punkty przedszkolne/	15	1606	14	15
Szkoły podstawowe(w tym oddziały przedszkolne)	24	3696	21	42
Zespoły Szkół: - podstawowych - średnich	2 2	1825	3	3
- Przedszkola w Zespołach Szkół	2	169		2
Liceum ogólnokształcące	1	-	0	0
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	82	1	1
Inne (Bajkoland)	1	450	1	1
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	0	0	0
Placówki wsparcia dziennego	1	25	1	1
Pozaszkolne placówki specjalistyczne	1	0	0	0
Razem	65	8154	53	79

8.2 Funkcjonalność i stan techniczny budynków.

Przeprowadzone kontrole placówek nauczania i wychowania wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego. Budynek są na bieżąco remontowane i modernizowane. Wszystkie budynki, w których mieszczą się placówki są przystosowane do pobytu uczniów.

8.3. Warunki do utrzymania higieny osobistej.

Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sanitarnych jest dobry, pomieszczenia zaopatrzone są w wodę ciepłą i zimną, mydło w dozownikach, ręczniki papierowe, suszarki elektryczne oraz papier toaletowy w kabinach ustępowych. Placówki zostały zaopatrzone w środki do dezynfekcji. Wszystkie placówki korzystają z wody wodociągów miejskich i gminnych. Część placówek posiada zbiorniki bezodpływowe lub własne oczyszczalnie ścieków. Nie ma placówek i budynków z sanitariatami zewnętrznymi.

8.4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

Z przeprowadzonych kontroli 21 szkół podstawowych i 3 zespołów szkół wynika, że placówki te mają wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (posiadają salę gimnastyczną lub salę rekreacyjno-zastępczą oraz boiska sportowe). W dwóch skontrolowanych szkołach (Szkoła Podstawowa w Kaliszkowicach Kaliskich oraz Szkoła Podstawowa w Marszałkach) nie ma wystarczających warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego- brak sali gimnastycznej (lub zastępczej), zajęcia odbywają się na boisku szkolnym lub na korytarzu szkoły.

Poza tym młodzież korzysta z grminnych sal sportowych, „Orlików” oraz krytej pływalni „Oceanik” w Ostrzeszowie.

8.5. Higiena procesu nauczania i wychowania.

- **Ergonomia mebli szkolnych :**

oceniono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu dzieci w 4 przedszkolach i w 4 szkołach podstawowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- **Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych:**

Oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych: w 234 oddziałach w 21 szkołach podstawowych oraz w 29 oddziałach w 2 zespołach szkół. Nieprawidłowości stwierdzono w jednej szkole podstawowej i jednym zespole szkół.

Wyniki przeprowadzonych ocen przedstawiono w tabeli 12 i tabeli 13

Tabela 12 Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci

RODZAJ PLACÓWEK		ERGONOMIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH											
		Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków						Nieprawidłowe stwierdzono					
		w ilu placówkach		w ilu oddziałach		ile stanowisk		w ilu placówkach		w ilu oddziałach		ile stanowisk	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Przedszkola		4	4	12	15	211	289	-	-	-	-	-	-
Szkoły funkcjonujące samodzielnie	szkoły podstawowe	4	4	17	23	190	255	-	-	-	-	-	-
	liceum ogólnokształcące	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespoły szkół:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Placówki funkcjonujące w zespołach	przedszkola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	szkoły podstawowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 13 Ocena tygodniowych rozkładów zajęć

RODZAJ PLACÓWEK		HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH							
		Ocenie poddano rozkład zajęć szkolnych				Nieprawidłowe stwierdzono			
		w ilu szkołach		w ilu oddziałach		w ilu szkołach		w ilu oddziałach	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Szkoły funkcjonujące samodzielnie	szkoły podstawowe	16	21	192	234	-	1	-	15
	liceum	1	-	16	-	-	-	-	-
Zespoły szkół:		2	2	30	29	-	1	-	2
Placówki funkcjonujące w zespołach	przedszkola	-	-	-	-	-	-	-	-
	szkoły podstawowe	2	2	30	29	-	1	-	2
	technika	-	-	-	-	-	-	-	-
	Szkoły branżowe I i II stopnia	-	-	-	-	-	-	-	-

8.6. Oświetlenie

Wyniki pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego nie wykazały nieprawidłowości.

8.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach

W 2023 roku skontrolowano 25 placówek pod kątem prowadzenia dożywiania dzieci w tym: 21 szkół podstawowych, 1 szkołę ponadpodstawową oraz specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy. Kontrole wykazały, że:

- 9 szkół podstawowych wydawało pełne obiady z których korzystało 833 uczniów,
- 11 szkół podstawowych wydawało posiłki jednodaniowe z których korzystało 622 uczniów,
- 1 szkoła podstawowa nie prowadziła dożywiania,
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy wydawał obiady pełne, z których korzystało 23 uczniów oraz obiady jednodaniowe z których korzystało 4 uczniów.

W skontrolowanych 2 szkołach ponadpodstawowych nie prowadzono dożywiania, szkoły posiadają automaty z żywnością i napojami. Z posiłków dofinansowanych korzystało 259 uczniów.

8.8. Opieka medyczna

W 2023 roku skontrolowano 25 placówek nauczania i wychowania (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), 8 z nich posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W pozostałych szkołach profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami sprawowana jest w pomieszczeniach zastępczych przez pielęgniarki lub higienistki szkolne.

8.9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi.

W 2023 roku skontrolowano 25 placówek nauczania i wychowania (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), 13 placówek – 12 szkół podstawowych i 1 zespół szkół posiadają substancje chemiczne i ich mieszaniny. Są one przechowywane prawidłowo, w zamkniętych oznakowanych szafach. Prowadzone są rejestry ewidencji substancji i preparatów chemicznych. Szkoły posiadają karty charakterystyk stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

8.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2023 roku z wypoczynku zimowego w 4 placówkach korzystało 60 dzieci – przeprowadzono w nich 4 kontrole. Z wypoczynku letniego w 19 placówkach korzystało 455 dzieci – przeprowadzono w nich 19 kontroli. Ogółem przeprowadzono 23 kontrole. Skontrolowano 23 turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży.

9. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

9.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

- zatrucia pokarmowe wyłącznie pałeczkami *Salmonella Enteritidis* - w roku sprawozdawczym odnotowano 6 pojedynczych przypadków zatruc pokarmowych – 1 osoba w przedziale wiekowym od 0-4 lat, 1 osoba w wieku 7 lat, 1 osoba w przedziale wiekowym 20-24 lata, 1 osoba w przedziale wiekowym 25-29 lat, 1 osoba w przedziale wiekowym 45-49 lat, 1 osoba w przedziale wiekowym 65-64. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego odnotowano 1 ognisko zatrucia pokarmowego, w tym 1 osoba w przedziale wiekowym 20-24 lat, 1 osoba w przedziale wiekowym 35-39, 1 osoba w przedziale wiekowym 40-44 lat, 2 osoby w przedziale wiekowym 65-74. Wszystkie osoby poddane były hospitalizacji.
- nosiciele zarazków jelitowych - w roku 2023 odnotowano 6 przypadków nosicielstwa zarazków salmonellozy jelitowej. 5 osób po leczeniu jest ozdrowieńcami, natomiast 1 osoba jest w trakcie leczenia.
- odnotowano 25 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 12 u dzieci do lat 2 (w tym 2 dzieci hospitalizowanych).
- w 2023 roku odnotowano 37 przypadków pojedynczych bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez bakterię *Clostridium difficile*: 2 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 10-14 lat, 2 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 20-24, 3 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 40-44, 4 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 50-54, 2 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 55-59, 4 przypadki zachorowań w przedziale wiekowym 60-64, 9 przypadków w przedziale wiekowym 65-74, 12 przypadków zachorowań w przedziale wiekowym 75 i więcej. Odnotowano 1 ognisko w szpitalu Ostrzeszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. na oddziale chorób wewnętrznych – 2 osoby (osoba w przedziale wiekowym 65-74 i 1 osoba w przedziale wiekowym 75 i więcej). Hospitalizacji poddano 37 osób.

9.2. Wirusowe zapalenia wątroby.

W 2023r. odnotowano:

- Wzw typu A – 1 przypadek zachorowania, hospitalizowany,
- Wzw typu B przewlekłe - 13 przypadków zachorowań, w tym 3 hospitalizacje,
- Wzw typu C przewlekłe - 8 przypadków zachorowań, w tym 2 hospitalizacje.

9.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego.

- ospa wietrzna - w roku 2023 odnotowano 805 przypadków zachorowań. W 1 przypadku hospitalizacja.

9.4. Zachorowania na grypę.

W roku sprawozdawczym odnotowano 5 przypadków zachorowań na grypę typu A, które zostały potwierdzone testami laboratoryjnymi antygenowymi, w tym 2 przypadki hospitalizowane oraz 4 przypadki potwierdzone badaniami molekularnymi, w tym 1 dziecko do lat 14. Wszystkie przypadki hospitalizowane.

W 2023 r. ogółem zarejestrowano 1034 przypadków zachorowań oraz podejrzeń na grypę w tym:

- w przedziale wiekowym 0-4 lata – 49 przypadków, w tym 5 dzieci hospitalizowanych,
- w przedziale wiekowym 5-14 lat - 193 przypadków,
- w przedziale wiekowym 15-64 lata – 592 przypadki,
- u osób 65 lat i powyżej – 200 przypadków.

Na podstawie zgłoszeń MZ-55 przekazywanych przez Ośrodki Zdrowia opracowywane są tygodniowe, kwartalne oraz roczne sprawozdania o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę.

9.5. Gruźlica

W 2023 roku odnotowano 4 przypadki zachorowań na gruźlicę płuc u osób dorosłych. Po przeprowadzonych dochodzeniach epidemiologicznych osoby z kontaktu domowego oraz z kontaktu w środowisku pracy zostały objęte nadzorem epidemiologicznym oraz lekarskim.

9.6. Inne choroby zakaźne

- Wirusowe zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych - W roku 2023 nie odnotowano przypadków zachorowań.
- Płonica - w 2023 roku odnotowano 118 przypadków zachorowań.
- Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – Róża - w 2023 roku odnotowano 4 przypadki zachorowań,
- Kiła - w roku 2023 roku odnotowano 3 przypadki zachorowań,
- Rzeżączka - w roku 2023 roku odnotowano 2 przypadki zachorowań,
- Chlamydia - w roku 2023 roku odnotowano 1 przypadek zachorowania,
- Borelioza – w 2023 roku odnotowano 10 przypadków zachorowań, w tym 1 neuroborelioza,
- Odra - w roku 2023 nie odnotowano przypadków zachorowań oraz podejrzeń na odrę.
- Krztusiec – w roku 2023 odnotowano 2 przypadki zachorowań.
- Świnka – w roku 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania,
- Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* – inwazyjna (inne określona i nieokreślona) – w roku 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania u mężczyzny w wieku 53 lat.
- Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone – w roku 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania u kobiety w wieku 47 lat.

- Choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae* – inna określona i nieokreślona - w roku 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania u mężczyzny w wieku 81 lat.
- Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone - w roku 2023 odnotowano 2 przypadki zachorowania u mężczyzny w wieku 29 i 31 lat.
- Różyczka – w roku 2023 nie odnotowano przypadków zachorowania.
- Nowo wykryte zakażenie HIV – w roku 2023 odnotowano 4 przypadki zachorowań.

9.7. Choroby odzwierzęce

Włośnica, brucelozą, tasiemczyca – w roku 2023 jak i w poprzednich latach nie odnotowano zachorowań na choroby odzwierzęce.

Zapobieganie wściekliznie

W roku 2023r odnotowano 84 przypadki pokąsań ludzi przez zwierzęta (w tym 54 przez psy, 23 przez koty, przez wielbłądy 2, przez konie 2, przez lemury 2, przez knura 1). Szczepieniu przeciwko wściekliznie zostało poddanych 10 osób.

9.8. Zakażenia koronawirusem SARS CoV-2 (Covid 19)

W roku 2023 odnotowano 215 przypadków zakażeń. 47 osób zakażonych było hospitalizowanych. Odnotowano 1 przypadek zgonu z powodu COVID 19. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, również wywiady w ogniskach domowych oraz ognisku szpitalnym. Co tydzień przesyłano sprawozdania (w formie tabeli) dotyczące liczby osób objętych nadzorem epidemiologicznym, hospitalizowanych, zgonów w ciągu ostatnich 24 godzin. Raportowano wyniki sekwencjonowania genomu SARS CoV-2 oraz uzupełniano wywiady epidemiologiczne i wprowadzono dane do systemu SRWE. Na bieżąco realizowano wywiady z Powiatu ostrzeszowskiego w systemie SEPIS. System SEPIS jest wykorzystywany do zarządzania przez pracowników sprawami związanymi z zakażeniem koronawirusem SARS CoV-2 (przyjmowanie zgłoszeń od obywateli, edycji danych związanych z ogniskami epidemii, przeprowadzania wywiadów oraz nadzoru nad Niepożądanymi Odczynami Poszczepiennymi). W roku 2023 rozszerzono funkcje systemu SEPIS na: zgłoszenia, wywiady, plusy, ogniska, ewidencję zgłoszeń ZLK oraz raportów miesięcznych. W związku z wystąpieniem w Oddziale Wewnętrznym szpitala Ostrzeszowskiego Centrum Zdrowia ogniska epidemicznego Covid 19 przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne. Uzyskano raport wstępny oraz raport końcowy z wygaszenia ogniska epidemicznego. Do zakażenia doszło u 3 pacjentów. Podjęto działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia oraz przecięcia dróg szerzenia się zakażenia.

9.9. Realizacja szczepień ochronnych.

Na terenie Powiatu ostrzeszowskiego funkcjonuje aktualnie 10 punktów szczepień w placówkach lekarzy rodzinnych realizujących Program Szczepień Ochronnych, ponadto szczepienia wykonywane są w Oddziale Pediatriczno – Noworodkowym Ostrzeszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

W roku 2023 przeprowadzono 10 kontroli placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej w zakresie prowadzenia przez nie punktów szczepień realizujących Program Szczepień Ochronnych. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną na Oddziale Pediatriczno-Noworodkowym dotyczącą okoliczności zniszczenia szczepionek (przerwane łańcucha chłodniczego przechowywanych preparatów szczepionkowych z powodu awarii lodówki) przeznaczonych do wykonywania szczepień obowiązkowych w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

Z 139 osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych 33 osoby wykonały obowiązek szczepień w 2023r. Wystawiono 30 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień. Wydano 4 tytuły wykonawcze. W 10 przypadkach odroczone wykonanie szczepień, w 7 przypadkach skierowano sprawy do Punktów Konsultacyjnych w celu ustalenia indywidualnego kalendarza szczepień. Prowadzono bieżący nadzór nad wykonawstwem szczepień poprzez uzyskiwanie sprawozdań z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych według informacji zawartych w kartach uodpornienia oraz ilości wykorzystywanych szczepionek.

9.10. Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2023 zarejestrowano 2 łagodne niepożądanych odczyny poszczepienne w tym:

- 1 przypadek - po szczepieniu dziecka szczepionką przeciwko odrze-świnie i różyczce, szczepionką Priorix. Objawy: reakcja ogólna temperatura ciała 40°-40,4^o C utrzymująca się do 24h.
- 1 przypadek - po szczepieniu dziecka szczepionką przeciwko pneumokokom szczepionką Synflorix, przeciwko rotawirusom szczepionką Rotateq, przeciwko tężcowi- błonicy-krztuścowi, wzv typu B, Heemophilus influenzae typu B szczepionką Hexacima. Objawy: reakcja ogólna - temperatura ciała 38°-38,4^o C utrzymująca się do 24h, wysypka na kończynach dolnych.

Tabela 14 Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w latach 2021-2023 w powiecie ostrzeszowskim

L.p	Jednostka chorobowa		2021		2022		2023	
			I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność
	2							
1	Dur brzuszny ^{UE/PL}							
2	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}							
3	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	6	10,87	7	12,78	11	20,15
4		posocznica ^{PL}						
5		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}						
6	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL}						
7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2							
8	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	18	32,62	63	115,04	16	29,3
9		wywołane przez norowirusy	1	1,80			2	3,66
10		inne określone	4	7,25	7	12,78	5	9,16
11		nie określone						
12	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		22	186,44	43	400	10	102,14
13	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	10	18,12	17	31,04	25	45,80
14		w tym u dzieci do lat 2	4	33,90	3	27,91	12	122,57
15	Krzusiec		1	1,80			2	3,66
16	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		1	1,80	4	7,30	118	216,20
17	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> ; inwazyjna ^{PL}	ogółem	1	1,80	1	1,82	4	7,33
18		róża	1	1,80	1	1,82	4	7,33
19		zespół wstrząsu toksycznego					1	1,83
20		gorączka połogowa						
21		inna określona i nie określona						
22	Rzeżączka				1	1,82	2	3,66
23	Borelioza z Lyme ^{PL}		4	7,25	5	9,13	10	18,32
24	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		5	9,06	3	5,48	10	18,32
25	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe						
26		inne określone						
27		nie określone						
28	Ospa wietrzna		56	101,50	229	418,15	805	1,474,95
29	Różyczka ^{UE}							
30	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}					1	1,83
31		typu B - ostre ^{UE}						
32		typu B - przewlekłe	8	14,50	7	12,78	13	23,82

Lp	Jednostka chorobowa	2021		2022		2023	
		I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność
	2						
33	typu C: przewlekłe i BNO	5	9,06	10	18,26	8	14,66
34	typu C – ostre wg definicji UE	1	1,80				
35	typu B+C (zakażenie mieszane)						
36	inne i nie określone						
37	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności UE/PL						
38	Nowo wykryte zakażenia HIV UE	1	1,80	1	1,82	4	7,33
39	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) UE	1	1,80	1	1,82	1	1,83
40	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	inne określone				1	1,83
41		inne, nie określone					
42	Grypa UE/PL	ogółem		37	67,56	4	7,33
43		u dzieci w wieku 0-14 lat		30	54,78	1	1,83

10. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W roku 2023 realizowano następujące programy oraz interwencje nieprogramowe:

10.1. Interwencje programowe

Mamo, Tato – co Wy na to?

Głównym celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego program realizowany był w 12 przedszkolach i 13 szkołach podstawowych w klasach „0”. Edukacją objęto 680 dzieci 5 - i 6 - letnich oraz 499 rodziców. W ramach programu przeprowadzono wśród dzieci pogadanki, w Przedszkolu nr 6 w Ostrzeszowie zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „Zdrowym być”. Uczestnicy konkursu otrzymali drobne nagrody ufundowane przez PSSE w Ostrzeszowie. Realizacja programu przyczyniła się do zwiększenia poziomu wiedzy dzieci i rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia. Uświadomiła rodziców, że mają wpływ na kształtowanie u swoich dzieci prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego program realizowany był w 6 przedszkolach. Edukacją objęto 245 dzieci 6 - letnich i 134 rodziców tych dzieci. W ramach programu dzieci wzbogaciły swoją wiedzę na temat produktów ekologicznych i rolnictwa ekologicznego. Poznały zasady zdrowego odżywiania i nawyki higieniczno-zdrowotne.

Trzymaj Formę!

Celem programu jest trwale kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i jej rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program realizowany był w 24 szkołach podstawowych w klasach V-VIII. Edukacją objęto ogółem 1485 uczniów i 769 rodziców. W szkołach przeprowadzono liczne pogadanki, prelekcje, pokazy, ćwiczenia, konkursy.

Czyste powietrze wokół nas

Celem programu jest zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program realizowany był na terenie powiatu ostrzeszowskiego w 12

przedszkolach oraz w 2 szkołach podstawowych w klasach „D”. W ramach programu przeprowadzono wśród dzieci pogadanki w Przedszkolu w Kobylej Górze zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „Dymy, które szkodzą”. Uczestnicy konkursu otrzymali drobne nagrody ufundowane przez PSSE w Ostrzeszowie. Programem objęto 563 dzieci 5- i 6- letnich oraz 518 rodziców.

Bieg po zdrowie

Celem programu jest opóźnienie i zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego program realizowany był w 10 szkołach podstawowych w klasach IV. Poprzez zajęcia dzieci zwiększyły swoją wiedzę z zakresu szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Uczyły się jak być asertywnym. Edukacją objęto 288 uczniów oraz 97 rodziców.

Nie pal przy mnie proszę

Celem programu jest zachęcanie do abstynencji tytoniowej oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program realizowany był w 10 szkołach podstawowych wśród uczniów klas I-III. Edukacją objęto 458 uczniów.

Znajdź właściwe rozwiązanie

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, a przede wszystkim zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich i kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu. Program realizowany był w 8 szkołach podstawowych wśród 147 uczniów klas VII.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania HIV

Akcja „Bezpieczne walentynki” - w ramach akcji w szkołach ponadpodstawowych przygotowano punkty informacyjno - edukacyjne, gdzie wystawiono materiały - ulotki, broszurki, plakaty o tematyce HIV/AIDS. Podczas przerw Młodzieżowi Liderzy Zdrowia rozdawali broszurki o powyższej tematyce, zachęcali rówieśników do niepodjęcia ryzykownych zachowań, przybliżali problematykę zakażenia wirusem HIV i zachorowania na chorobę AIDS. Zachęcali do badań w kierunku HIV. W I Liceum Ogólnokształcącym pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia również uczestniczył w powyższych działaniach, udzielał poradnictwa metodycznego, zachęcał do wykonania testów. Podczas akcji w placówkach edukacją objęto ogółem 417 uczniów.

Konkurs wojewódzki pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”. Zadanie konkursowe polegało na samodzielnym nagraniu zmontowaniu rolki (reels) na media społecznościowe na temat wykonania testu w kierunku zakażenia HIV. Celem konkursu było promowanie wśród młodego pokolenia mody na testowanie w kierunku HIV i profilaktykę HIV/AIDS za pomocą nowoczesnych technik i kanałów promocji. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego nie było chętnych do udziału w konkursie.

Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra AIDS”- w ramach projektu przeprowadzono szkolenie wśród chętnych uczniów klas I Zespołu Szkół nr 1 w Ostrzeszowie. W szkoleniu wzięło udział 37 osób. Głównym celem projektu jest przekazanie aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS. W czasie zajęć przekazane zostały zagadnienia mające na celu wykształcenie umiejętności określenia ryzyka zakażenia wirusem HIV, asertywnego zachowania, wykorzystania zdobytej wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji oraz promowania postaw: szacunku wobec siebie i innych, odpowiedzialności w kontaktach międzyludzkich, akceptacji wobec zakażonych i chorych na AIDS.

„Światowy Dzień AIDS” - w ramach akcji zorganizowano w szkołach ponadpodstawowych konkurs na najbardziej aktywnego Młodzieżowego Lidera Zdrowia. W konkursie wzięły udział 3 szkoły ponadpodstawowe. W każdej placówce wytypowano najbardziej aktywnych Młodzieżowych Liderów Zdrowia, którzy wśród swoich rówieśników aktywnie promowali zdrowy styl życia, przekazywali wiedzę z zakresu HIV/AIDS, chętnie włączali się w działania profilaktyczne w ramach różnych akcji. Nagrody dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia zakupiono ze środków finansowych Starostwa Powiatowego w Ostrzeszowie oraz PSSE w Ostrzeszowie. Nagrodzono 21 osób. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS Młodzieżowi Liderzy Zdrowia przygotowali w swoich placówkach punkty informacyjno – edukacyjne, gdzie wystawili materiały edukacyjne - ulotki, broszurki, przygotowali gazetki. Przeprowadzili spotkania i rozmowy z młodzieżą, zachęcali rówieśników do zdrowego stylu życia i niepodjęcia ryzykownych zachowań. Przeprowadzono odczyty

przez szkolne radiowęzły, podkreślając znaczenie obchodów tego dnia i promując walkę z AIDS. Edukacją objęto 618 osób. W działaniach tych uczestniczył również pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Wybierz życie – pierwszy krok

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadpodstawowej. Program edukacyjny realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych przez przedstawicieli medycyny szkolnej. Poprzez realizację programu motywowano młodzież do podejmowania odpowiednich zachowań, brania odpowiedzialności za swoje zdrowie, zdrowie partnera i innych bliskich osób. Zachęcano młode kobiety do wizyt i konsultacji z lekarzem ginekologiem oraz do wykonywania regularnych badań cytologicznych. W programie wzięło udział 704 uczniów.

ARS, czyli jak dbać o miłość?

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. Młodzież uczestnicząca w programie podniosła poziom swoich kompetencji w zakresie zachowań asertywnych, samodzielnego podejmowania decyzji, uzasadniania oraz przewidywania skutków swoich wyborów. Edukacją objęto 153 uczniów.

Znamie! Znam je?

Celem programu jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. Program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. Poprzez program zwiększono świadomość młodzieży na temat czerniaka, zachęcono młodzież do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. Edukacją objęto 447 uczniów.

10.2 Interwencje nieprogramowe

Światowy Dzień Zdrowia

W ramach akcji zorganizowano w Szkole Podstawowej w Grabowie n/Prosną konkurs plastyczny pod hasłem „Zdrowie dla wszystkich”. W konkursie wzięło udział 44 uczniów z klas III. Wytypowano laureata I, II i III miejsca oraz wyróżniono dziesięć prac. Laureatom i wyróżnionym dzieciom wręczono drobne nagrody ufundowane przez placówkę szkolną oraz PSSSE w Ostrzeszowie W ZS nr 1 w Ostrzeszowie zorganizowano Tydzień Promocji Zdrowia. W tych dniach szkolny koordynator oraz Młodzieżowi Liderzy Zdrowia zachęcali rówieśników do zdrowego stylu życia, promowali aktywność fizyczną, prawidłowe odżywianie, unikanie używek – alkoholu, papierosów, energetyków, dopalaczy. Prowadzili odczyty przez szkolny radiowęzeł. W placówce przygotowano gazetkę oraz punkt informacyjno – edukacyjny, gdzie wystawiono materiały edukacyjne o tematyce zdrowotnej. Przy punkcie pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia udzielał poradnictwa metodycznego o tematyce zdrowotnej. W jednej klasie przeprowadził pogadankę na temat uzależnień, podczas której młodzież mogła założyć alkogogle, żeby zobaczyć jaka jest świadomość umysłowa po spożyciu alkoholu czy innych używek. Edukacją objęto ogółem 560 uczniów.

Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

W ramach akcji przeprowadzono wśród młodzieży 3 pogadanki na temat wpływu narkotyków i innych środków psychoaktywnych na organizm ludzki, a przede wszystkim na organizm młodego człowieka. Zorganizowano konkurs plastyczny pt. „Bezpieczne wakacje - bez nałogów”. W konkursie wzięło udział 20 osób. Nagrody ufundowało Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie. Edukacją objęto 82 osoby.

Projekt edukacyjny „Mały kleszcz- duży problem?”

Celem projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem” jest wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. W ramach projektu przeprowadzono szkolenie wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego. Przeprowadzono pogadanki wśród uczestników letniego wypoczynku oraz udzielano poradnictwa metodycznego kierownikom obozów i dyrektorom placówek nauczania i wychowania. Edukacją objęto ogółem 251 osób.

Wojewódzki Projekt edukacyjny „Co kryją twoje piersi”

Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców woj. wielkopolskiego. W ramach projektu przeprowadzono 6 szkoleń, w których uczestniczyli nauczyciele wychowania przedszkolnego, przedstawiciele policji, młodzież szkół ponadpodstawowych. Poprzez szkolenia dostarczono wiedzę na temat profilaktyki raka piersi, informacje o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego. Motywowano kobiety do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym. Każde szkolenie kończyło się pokazem nauki samobadania piersi z użyciem fantomu. Edukacją objęto 154 osoby.

Akcja „Bezpieczne wakacje” „

Akcja „Bezpieczne wakacje” w ramach akcji przeprowadzono wśród dzieci i młodzieży 23 pogadanki na temat: profilaktyki mycia zębów, higieny mycia rąk, wpływu narkotyków i innych środków psychoaktywnych na organizm młodego człowieka, profilaktyki antynikotynowej, bezpiecznych wakacji, chorób odkleszczowych. Przeprowadzono 7 konkursów plastycznych. Jeden pod hasłem „Bezpieczne wakacje - bez nałogów”, cztery pod hasłem „Mamo, tato nie pal!” i dwa pod hasłem „Wakacje bez papierosów”. W konkursach wzięło udział ogółem 108 uczestników letniego wypoczynku. Nagrody dla uczestników konkursu ufundowała Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Ostrzeszowie oraz Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie. Edukacją podczas bezpiecznych wakacji objęto 307 osób.

Kampania informacyjna „Wybieraj zdrową żywność”

Celem kampanii było zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki (ze szczególnym uwzględnieniem misji EFSA) w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej oraz zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania kierowana była osób w wieku 25 – 45 lat ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców- osób, które wywierają decydujący wpływ na postawy zdrowotne swoich dzieci. W ramach Kampanii przygotowano w Przedszkolu nr 6 w Ostrzeszowie punkt informacyjno – edukacyjny, gdzie wystawiono materiały o powyższej tematyce, udzielano poradnictwa metodycznego i przekazano rodzicom materiały informacyjne. Wśród nauczycieli placówki przeprowadzono wykład i przedstawiono prezentację multimedialną. Edukacją objęto 83 osoby.

Profilaktyka palenia tytoniu

Konkurs pt. „**Palić, nie palić – oto jest pytanie?**” dla uczniów klas V szkół podstawowych, który polegał na wykonaniu lapbooka nt. palenia tytoniu i/lub używania e-papierosów. W konkursie wzięło udział 9 szkół podstawowych. Na etapie szkolnym w konkursie wzięło udział 72 uczniów. Pracę laureata I miejsca wysłano na etap wojewódzki konkursu. Laureaci konkursu otrzymali nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie.

Obchody „**Światowego Dnia bez Tytoniu**” – w ramach akcji przygotowano w siedzibie PSSE oraz w szkołach ponadpodstawowych punkty informacyjno - edukacyjne, gdzie wystawiono materiały – ulotki, broszurki na temat profilaktyki antynikotynowej, z którymi osoby odwiedzające stację oraz młodzież szkolna mogła się zapoznać. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia w swoich placówkach zachęcali rówieśników do niepalenia, do zdrowego stylu życia informowali o skutkach zdrowotnych palenia tytoniu. Edukacją objęto ogółem 635 osób. W I Liceum Ogólnokształcącym w Ostrzeszowie w działaniach uczestniczył również pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Akcja „**Rzuć palenie razem z nami**” – w szkołach ponadpodstawowych przygotowano punkty informacyjno – edukacyjne, gdzie wystawiono posiadane materiały edukacyjne o profilaktyce antynikotynowej. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia zachęcali rówieśników do niepalenia, rozdawali ulotki. Przeprowadzono odczyty przez szkolne radiowęzły, oplakatowano placówki, przygotowano gazetki. Edukacją objęto ogółem 462 uczniów. W Zespole Szkół nr 1 i w I Liceum Ogólnokształcącym w Ostrzeszowie w działaniach uczestniczył również pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. W jednej placówce przeprowadził prelekcję zachęcając młodych ludzi do niepalenia. Spotkanie zostało wzbogacone krótkimi filmami o tematyce antynikotynowej oraz informacjami dotyczącymi profilaktyki innych uzależnień.

Projekt „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń**” – w ramach projektu przeprowadzono szkolenie wśród uczniów klasy VII Szkoły Podstawowej w Czajkowie. W szkoleniu wzięło udział 20 osób. Projekt ma na celu przygotowanie młodych ludzi do roli lidera, który w swoim środowisku będzie promował modę na niepalenie.

Projekt edukacyjny „Mam zdrowe zęby”

Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym. W ramach projektu przeprowadzono wśród uczniów klas I w dwóch szkołach podstawowych

oraz wśród dzieci -5 i -6 letnich w sześciu przedszkolach 10 pogadanek. W trakcie spotkań udzielano instruktażu prawidłowego mycia zębów. Edukacją objęto 234 osoby.

11. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

W ramach działalności z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2023r.

wydano:

- 36 opinii dotyczących obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu
- 16 opinii dotyczących projektów budowlanych
- 32 opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, w tym:
- 21 opinii stwierdzających zgodność wykonania inwestycji z projektem budowlanym
- 11 opinii innych
- 1 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji Środowiskowej
- 48 decyzji płatniczych

przeprowadzono:

- 31 kontroli i wizji lokalnych.

12. Podsumowanie

Na rok 2023 zaplanowano do kontroli 559 obiektów- skontrolowano 504.

W roku 2023:

- przeprowadzono ogółem 1480 kontroli sanitarnych,
- wydano:
 - 204 decyzji administracyjnych (108 merytorycznych i 96 płatniczych),
 - 16 postanowień,
 - 94 opinii,
- nałożono 11 mandatów karnych na łączną kwotę 1.600 zł.

13. Wnioski

1. W 2023 roku w porównaniu do roku 2022 wzrosła liczba nałożonych mandatów karnych w zakładach obrotu żywnością oraz w zakładach żywienia zbiorowego, natomiast w zakładach produkcyjnych liczba nałożonych mandatów była na tym samym poziomie (ogółem w 2022 nałożono 6 mandatów na kwotę 1200zł a w 2023 nałożono 11 mandatów na kwotę 1600 zł) . Wzrosła też liczba decyzji administracyjnych wydanych w związku ze stwierdzonymi uchybieniami (w 2022 wydano 3 decyzje a w 2023 wydano 4 decyzje).
2. W roku 2023 odsetek kwestionowanych próbek żywności w porównaniu do roku 2022 został na tym samym poziomie. W roku 2022 i w roku sprawozdawczym nie było próbek kwestionowanych.
3. W 2023r. przeprowadzono dodatkowo 53 kontrole dot. przestrzegania stanu sanitarnego w dni wolne od pracy w: zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w zakładach małej gastronomii, obiektach ruchomych i tymczasowych oraz sklepach zlokalizowanych przy trasach turystycznych i w miejscowościach wypoczynkowych.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami pracy oraz decyzje wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego przyczyniły się do spełniania przez właścicieli przedsiębiorstw obowiązków wynikających z przepisów prawnych dotyczących:

- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
 - prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
 - przekazania Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu informacji o konieczności pozostawania pracowników w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
 - przeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie procesu technologicznego o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
 - przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy,
 - prowadzenia na bieżąco rejestrów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy,
 - opracowania oceny ryzyka zawodowego
 - sporządzenia planu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas,
5. W 2023 roku liczba pracowników narażonych na czynniki biologiczne wyniosła 285 osoby tj. ok. 8% wszystkich zatrudnionych w zakładach objętych kontrolą.
 6. W ewidencji PSSE w Ostrzeszowie znajduje się 112 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. W 2023 roku skontrolowano 57 zakładów, wykonano 65 kontroli. W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi w skontrolowanych zakładach pozostaje 620 pracowników. W trakcie przeprowadzanych kontroli informowano pracodawców jak chronić zdrowie i życie pracowników pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym w środowisku pracy.
 7. W porównaniu do lat ubiegłych stwierdzono poprawę warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach pracy, co wynika z większej świadomości pracodawców w tej dziedzinie.
 8. W roku 2023 odnotowano spadek liczby zakażeń, hospitalizacji, zgonów z powodu zakażenia koronawirusem SARS CoV-2. Odnotowano 215 zakażeń (z tego 47 osób było hospitalizowanych) i 1 zgon.
 9. W roku sprawozdawczym stwierdzono znaczny wzrost zachorowań na płonicę, na ospę wietrzną, boreliozę,
 10. Kontrole placówek nauczania i wychowania przeprowadzone w 2023r. wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego. Budynek są na bieżąco remontowane i modernizowane.
 11. Programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe oraz akcje promujące zdrowy styl życia prowadzone na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego są bardzo chętnie realizowane przez szkolnych koordynatorów, nauczycieli i przedstawicieli medycyny szkolnej.
 12. Nadal niewystarczająca jest kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację programów edukacyjnych z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.